

Toimintasuunnitelma 2026

Terveysthuollon
palveluvalikoimaneuvosto

Hyväksytty Palko neuvoston kokouksessa 5.2.2026

Sisältö

1	Terveystenhuollon palveluvalikoimanuuvoston toiminta	4
1.1	Terveystenhuollon palveluvalikoimanuuvosto.....	4
1.2	Neuvoston sihteeri.....	5
1.3	Neuvoston kokoukset.....	5
2	Keskeiset tavoitteet ja tehtävät vuodelle 2026	7
2.1	Toimintaympäristö 2026.....	7
2.2	Jaostot ja suositusvalmistelu.....	8
2.2.1	Puheenjohtajien jaosto	8
2.2.2	Kuantamistutkimusten jaosto.....	9
2.2.3	Lasten ja nuorten psykososiaalisten menetelmien jaosto.....	10
2.2.4	Lisääntymisterveysten jaosto	10
2.2.5	Lääkejaosto	10
2.2.6	Mielenterveys, päihtet ja kipu -jaosto	11
2.2.7	Plastiikkakirurgian jaosto	11
2.2.8	Seulontojen arvioinnin jaosto.....	12
2.2.9	Vuonna 2026 käynnistyvät uudet jaostot	12
2.3	Verkostot, sidosryhmät ja viestintä.....	13
2.3.1	Asiantuntijaverkosto	13
2.3.2	Kansainvälinen yhteistyö.....	13
2.3.3	Seminaarit ja sidosryhmätapaamiset.....	14
2.3.4	Viestintä.....	14
2.3.5	Muu toiminta.....	15
2.4	Toiminnan kehittäminen	15
2.4.1	Palkon suositusvalmistelun kehittäminen	15
2.4.2	Tiedon hyödyntäminen ja suositusten vaikuttavuuden seuranta	16
2.4.3	Internetsivujen päivittäminen	16
2.4.4	Koulutuksen kehittäminen	16
2.5	Talous	17

PÄÄSIHTEERIN TERVEISET

Nykyisen Palveluvalikoimaneuvoston kolmivuotinen toimikausi päättyy 30.6.2026. Hyvinvointialueet käynnistivät toimintansa vuoden 2023 alussa, ja nykyisen Palkon toimikausi sijoittui rakenteiden ja toimintojen uudistamisen aikaan. Käynnistymisvaiheen aikana on käyty keskustelua riittävästä palveluista ja välttämättömien palvelujen turvaamisesta kuin myös julkisesti rahoitetun palveluvalikoiman täsmällisemmästä määrittelystä.

Toimintavuoden 2026 merkittävin muutos on uuden Palveluvalikoimaneuvoston kokoonpanon valmistelu ja uuden neuvoston toimikauden 1.7.2026-30.6.2029 käynnistyminen kolmannella vuosineljänneksellä. Muutoksen keskellä erityisen tärkeää on toiminnan jatkuvuuden ja laadun varmistaminen. Palkon sihteeristön tehtävänä on huolehtia jatkuvuudesta ja siitä, että neuvostolle kuuluvat tehtävät hoidetaan asianmukaisesti, tarkoituksenmukaisesti ja joutuisasti, neuvoston ratkaisut säilyvät johdonmukaisina, vireille tulleet asiat käsitellään huolellisesti sekä että viestintää toteutetaan selkeästi ja saavutettavasti.

Kansallisesti toimintaympäristö asettaa uusia vaatimuksia. Lainsäädäntöön on ehdotettu täsmennettäväksi periaatteet palveluvalikoiman määrittelystä, mikä tuo Palkon työlle selkeämpää säädöspohjaa. Periaatteiden soveltamiseen ja muuhun lainsäädännön uudistumisen vaikutuksiin valmistautumien on myös vuonna 2026 keskeistä. Palkon toiminnan pidemmän aikavälin strategian valmistelu on suunnittelu myös vuodelle 2026.

Palkon työ on yhteiskunnallisesti merkittävää. Se vaikuttaa suoraan siihen, mitä palveluja julkisesti rahoitetaan ja millä perusteilla. Tässä työssä korostuvat luotettavuus, riippumattomuus, oikeudenmukaisuus ja avoimuus – ja näiden arvojen varaan rakennetaan myös tulevan neuvoston toimintaa.

Hanna-Mari Jauhonen, pääsihteeri

Helmikuu 2026

1 Terveystenhuollon palveluvalikoimaneuvoston toiminta

1.1 Terveystenhuollon palveluvalikoimaneuvosto

Terveystenhuollon palveluvalikoimaneuvoston (Palko) lakisääteisenä tehtävänä on seurata, määritellä ja antaa suosituksia Suomen terveystenhuollon palveluvalikoiman kokonaisuudesta. Lisäksi Palko hyväksyy säteilylain 111 §:n tarkoittamat oireettoman henkilön lääketieteellisen säteilyaltistuksen kriteerit (kuvantamisen kriteerit). Palveluvalikoimaneuvoston tehtävänä on myös antaa lausuntoja palveluvalikoiman soveltamisesta sekä osallistua kotimaiseen ja kansainväliseen keskusteluun terveystenhuoltopalvelujen sisällöstä. Palko käsittelee myös muut sosiaali- ja terveystenministeriön sille osoittamat tehtävät, joihin kuuluu tulevallakin toimikaudella tiettyjä seulontoja koskevien asiantuntija-arvioiden ja -lausuntojen laatiminen sosiaali- ja terveystenministeriölle.

Palveluvalikoimaa sovelletaan sekä julkisessa terveystenhuollossa että yksityisessä terveystenhuollossa, jonka kustannuksia korvataan sairausvakuutuksesta. Palveluvalikoiman määrittelyn tavoitteena on varmistaa, että julkisesti rahoitettavat terveystenpalvelut ovat vaikuttavia, turvallisia ja kustannuksiltaan hyväksyttäviä ja että ne pystyvät oikeudenmukaisesti ja yhdenvertaisesti vastaamaan koko väestön terveystenhuollon tarpeisiin. Kuvantamisen kriteerit velvoittavat kaikkea terveystenhuoltoa.

Neuvosto toimii sosiaali- ja terveystenministeriön yhteydessä ja sen toiminta käynnistyi vuonna 2014. Nykyisen neuvoston kolmivuotinen toimikausi päättyy kesäkuun lopussa (1.7.2023-30.6.2026). Valmistelutyö uuden neuvoston asettamiseksi uudelle toimikaudelle 1.7.2026–30.6.2029 käynnistyy vuoden 2026 alussa.

Neuvoston kokoonpanoon tulee uudelle toimikaudelle Palkoa koskevan terveystenhuoltolain 78 a §:n 3 momentin 1.1.2026 voimaan tulleen muutoksen

seurauksena muutoksia organisaatioiden edustuksen osalta. Neuvostossa ei enää jatkossa ole edustettuna Valviraa, eikä toisaalta myöskään uutta vuoden 2026 alussa aloittanutta Lupa- ja valvontavirastoa, johon lakkautettu Valvira yhdistyi. Myös kuntaliiton edustus palveluvalikoimaneuvostossa on poistettu laista, eikä neuvostossa ole enää kuntaliiton sijaan tulleen Hyvilin edustusta.

Puheenjohtajan lisäksi neuvostossa on 15 jäsentä ja heillä on henkilökohtaiset varajäsenet. Asioiden valmistelua varten neuvosto voi asettaa jaostoja. Lisäksi neuvostolla on pysyvien asiantuntijoiden verkosto, jota se voi täydentää tarpeen mukaan.

1.2 Neuvoston sihteeristö

Neuvoston käytännön toiminnasta vastaa pysyvä sihteeristö. Neuvostolla on päätoiminen pääsihteeri ja pysyvä sihteeristö. Sihteeristön keskeinen tehtävä on valmistella yhteistyössä jaostojen kanssa suositus- ja kriteeriluonnokset sekä huolehtia mm. neuvoston ja jaostojen kokousten valmistelusta, viestinnästä ja sidosryhmäyhteistyöstä. Sihteeristöä johtaa päätoiminen pääsihteeri.

Sihteeristön käytettävissä on tällä hetkellä neljä vakinaista erityisasiantuntijan virkaa, kaksi määräaikaista erityisasiantuntijan virkaa ja yksi assistentin vakinaisen virkan. Lisäksi sihteeristössä on käytössä kolmen sivutoimisen asiantuntijasihteerin osa-aikainen työpanos.

1.3 Neuvoston kokoukset

Palveluvalikoimaneuvosto kokoontuu 8–9 kertaa vuoden 2026 aikana. Neuvoston toimikausi päättyy 30.6.2026 ja uusi neuvosto aloittaa toimintansa 1.7.2026, jolloin käynnistyy seuraava kolmivuotiskausi.

Terveystieteiden palveluvalikoimaneuvoston (Palko) kokouksissa päätetään palveluvalikoimaa määrittävien suositusten sekä kuvantamiskriteerien laatimisen aloittamisesta, niiden hyväksymisestä sekä jaostojen perustamisesta ja jäsenistä sekä asiantuntijoiden valitsemisesta. Neuvosto myös ohjaa suositusten ja kriteerien valmistelua.

Suosittelujen ja kriteerien lisäksi kokouksissa käsitellään pyydetty lausunnot ja päätetään palveluvalikoiman määrittelyn periaatteista, prosesseista ja neuvoston toimintaperiaatteista. Palveluvalikoimaneuvoston sihteeristö hankkii tarvittavat selvitykset ja asiantuntijalausunnot sekä valmistelee asiat kokouksien käsitellyä varten neuvoston jaostojen kanssa.

2 Keskeiset tavoitteet ja tehtävät vuodelle 2026

2.1 Toimintaympäristö 2026

Suomen terveydenhuollon toimintaympäristö jatkaa murrosta, jossa hyvinvointialueiden toiminta on osin vakiintunut, mutta myös merkittävästi eriytynyt. Alueiden välillä on havaittavissa vaihtelua taloudellisessa kantokyvyssä, rakenteiden kehittämisessä ja palveluiden saatavuudessa. Kolme hyvinvointialuetta on arviointimenettelyssä valtiovarainministeriön aloitteesta, ja useat alueet ovat hakeneet lisärahoitusta välttämättömien sosiaali- ja terveystalvelujen turvaamiseksi. Tämä asettaa erityisiä paineita palveluvalikoiman priorisoinnille ja päätöksenteon tueksi tarvittavan vaikuttavuus- ja kustannusvaikuttavuusnäytön vahvistamiselle.

Lainsäädännöllisesti keskeisin hanke Palkon näkökulmasta on syksyllä 2025 lausuntokierroksella ollut hallituksen esitysluonnos, jonka tavoitteena on mm. palveluvalikoiman määrittelyn periaatteiden tarkentaminen ja selkeyttäminen lakiin. Palko valmistautuu 1.1.2027 voimaantulevaksi esitetyn lainsäädännön soveltamiseen päivittämällä käsikirjansa sisällön ja rakenteen sekä prosessikuvaukset vastaamaan uusia vaatimuksia, jos laki hyväksytään ja se tulee voimaan.

Vuonna 2026 valmistuu myös useita selvityksiä, jotka liittyvät suoraan Palkon toiminnan kehittämiseen. Näitä ovat Terveystenhuollon menetelmien arvioinnin ja päätöksenteon organisoitumismallit-selvitys, jossa ehdotetaan uudistuksia terveydenhuollon menetelmien arviointitoimintojen uudistamiseksi ja keskittämiseksi aknasallisella tasolla, kansallisen syöpästrategian toimeenpanon ehdotukset ja lääkkeiden arviointiprosessien sekä kriteerien yhdenmukaistamista koskevan työryhmän marraskuussa 2025 julkaistu raportti. Selvitysten ehdotuksia huomioidaan tarkoituksenmukaisesti, kun valmistellaan Palkon toiminnan pidemmän aikavälin strategiaa ja painopisteitä.

Toimintaympäristön kehitys edellyttää Palkolta suunnitelmallisuutta ja kykyä vahvistaa riippumatonta, näyttöön perustuvaa asiantuntijatyötä entistä koordinoitummin sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Kansainvälisesti EU:n terveydenhuollon teknologioiden arviointia koskeva asetetus (EU HTA-asetus) kasvattaa kansallisten toimijoiden tehtäväkenttää. Yhteiseurooppalaisten kliinisten arviointien määrä kasvaa erityisesti syöpälääkkeiden ja uusien ATMP valmisteiden osalta ja lääkinnällisten laitteiden arvioinnit käynnistyvät. Tämä edellyttää myös Palkolta sekä prosessien että osaamisen jatkuvaa päivittämistä. HTA-yhteistyön vaikutus näkyy myös uusina resurssitarpeina ja yhteistyömalleina kansallisten viranomaisten, kuten Fimean, HILAN ja FinCCHTA:n kanssa.

Palkon työssä on tärkeää varmistaa, että suositukset tukevat terveydenhuollon vaikuttavuuden ja yhdenvertaisuuden parantamista. Tämä edellyttää jatkuvaa vuoropuhelua sidosryhmien kanssa, kattavaa näytön keruuta ja arviointia sekä strategista otetta suositusten käytännön vaikutusten seuraamisessa. Toimintaympäristön vaatimukset ohjaavat Palkon toimintaa yhä enemmän kohti kokonaisvaltaista sekä sosiaalisesti että taloudellisesti kestäväää, vaikuttavaa ja ympäristövaikutukset huomioivaa terveydenhuollon palveluvalikoiman määrittelyä ja sen kehittämistä.

2.2 Jaostot ja suositusvalmistelu

Nevosto asettaa kaikki jaostot toimikautensa ajaksi. Siten nykyisten jaostojen toimikausi päättyy 30.6.2026. Tulevan Palkon toimikauden ensimmäisessä kokouksessa elokuussa 2026 jaostot asetetaan uudelleen jatkamaan kesken olevia suositusvalmisteluja. Neuvosto voi asettaa myös uusia jaostoja. Vuonna 2026 hyväksyttäneen 10-16 suositusta, 2-4 kriteeristöä sekä yksi seuloja koskeva lausunto.

2.2.1 Puheenjohtajien jaosto

Puheenjohtajien jaoston tehtävänä on osallistua Palveluvalikoimaneuvoston periaatteellisesti tärkeiden asioiden ja linjausten valmisteluun yhteistyössä si-

teeristön kanssa. Lisäksi puheenjohtajien jaosto osallistuu prosessien kehittämiseen yhteistyössä sihteeristön kanssa. Vuonna 2026 on suunnitteilla Palkon käsikirjan prosessikuvausten kehittäminen ja päivittäminen, huomioiden myös palveluvalikoiman periaatteita koskevan säädösvalmistelun eteneminen ja siitä mahdollisesti seuraavat päivittämisen tarpeet. Lisäksi palveluvalikoiman määrittelyn periaatteiden ja kriteerien soveltamista kehitetään yhdenmukaisemmaksi eri menetelmien ja suositusten välillä. Puheenjohtajien jaosto toimii vuonna 2026 myös Palkon strategiatyön ohjausryhmänä.

Jaosto kokoontuu 8–9 kertaa vuodessa.

2.2.2 Kuvantamistutkimusten jaosto

Kuvantamistutkimusten jaoston tehtävänä on valmistella röntgen- ja isotooppitutkimukseen pääsyn kriteerejä oireettomalle henkilölle taudin varhaista toteamista varten (säteilylaki 111 §).

Hammaslääketieteen viimeiset panoraamaröntgentutkimusten kriteerit tulivat voimaan 1.2.2025 ja Hammaslääketieteen kartiokeilatietokonetomografiatutkimusten kriteerit 1.4.2026. Näiden osalta hoidetaan tiedotusta ja kerätään vaikuttavuustietoa.

Jaostolla on työn alla hoidetun imusolmukeesyövän ja hoidetun suolistosyövän jälkeen oireettomalle henkilölle tehtävien kuvantamistutkimusten oikeutuksen arviointi. Jaosto käynnistää vuoden aikana myös kolmannen ja neljännen syöpäsairauden hoitojen jälkeen tehtävien kuvantamistutkimusten oikeutuksen arvioinnin. Koska jaoston tehtävä rajoittuu ionisoivalle säteilylle altistaviin tutkimuksiin, harkitaan tapauskohtaisesti myös tarvetta suosituksille, joissa huomioidaisiin myös muut kuvantamistutkimukset kuten magneettikuvaus ja ultraäänitutkimukset.

Jaosto kokoontuu 10–11 kertaa vuodessa ja lisäksi pienryhmät valmistelevat asioita kokousten väliaikoina. Jaosto pitää tarvittaessa webinaareja sidosryhmille valmisteilla olevista kriteereistä. Jaoston työtä integroidaan eurooppalaiseen yhteistyöhön Euroopan komission yhteisrahoitteisen hankkeen puitteissa.

2.2.3 Lasten ja nuorten psykososiaalisten menetelmien jaosto

Palko perusti lasten ja nuorten psykososiaalisten menetelmien jaoston kokouksessaan 27.8.24. Jaosto sai tehtäväksi valmistella suosituksia lasten ja alle 23-vuotiaiden nuorten lievien ja keskivaikeiden komplisoitumattomien mielenterveyden oireiden ja häiriöiden varhaisen tuen ja hoidon psykososiaalisista menetelmistä perustason palveluissa. Suosituksissa terveysongelmina ovat masennus, ahdistus ja käytöshäiriöt.

Jaosto jatkaa meneillään olevaa työtä vuonna 2026. Jaosto kokoontuu 4 kertaa kevätkaudella. Mikäli uusi Palko päättää jatkaa suositusvalmistelua ja nimittää sitä varten jaoston, järjestetään syyskaudella 3–4 jaoston kokousta. Kokouksista pidetään läsnätilaisuuksina vähintään yksi kokous keväällä ja yksi syksyllä niin, että niihin on myös etäosallistumismahdollisuus. Tarvittaessa pidetään sähköpostikokouksia.

2.2.4 Lisääntymisterveyden jaosto

Lisääntymisterveyden jaostossa on valmisteilla hedelmöityshoitoja käsittelevä suosituskokonaisuus, jonka ensimmäinen osa, taustoittava esiselvitys, julkaistiin elokuussa 2024. Toisena osana kokonaisuutta valmistellaan suositus koskien lääketieteellisin perustein toteutettavia hedelmöityshoitoja, ja yleisiä kaikkia hoitoja koskevia hedelmöityshoitolain mukaisia rajoituksia. Lääketieteellisin perustein toteutettavien hedelmöityshoitojen suositukseen käsitellään varsinaisia hedelmöityshoitoja ja niitä erityistilanteita, joiden kohdalla toteutuu selkeä lääketieteellinen peruste hoidolle. Keväälle 2026 on suunniteltu viisi jaoston kokousta. Päivitetyн työsuunnitelman mukaan valmistelussa olevan suosituksen tulisi valmistua kevään 2026 aikana, ja se pyritään julkaisemaan alkusyksystä 2026.

2.2.5 Lääkejaosto

Lääkejaosto jatkaa vuodelta 2025 siirtyvien lääkesuosittelujen valmistelua (10 kpl). Palkon neuvoston päätöksellä lääkejaosto ottaa vastaan aihe-ehdotuksia indikaatiolaajennusten arvioimiseksi 30.6.2026 saakka.

Lääkejaosto jatkaa Fimean arviointiraporttien tai –lausuntojen pohjalta uusien sairaalalääkkeiden tai indikaatiolaajennusten suositusvalmistelua, josta vuoden 2026 aikana arvioidaan valmistuvan 10–15 suositusta. Pohjoismaisesta JNHB-yhteistyöstä valmistuu yksi kliinisen arvioinnin raportti, jonka pohjalta aloitetaan suositusvalmistelu, mikäli se katsotaan Suomessa sairaalalääkkeeksi.

EU:n HTA-asetus tuli voimaan tammikuussa 2025. Yhteiset HTA asetuksen mukaiset arvoinnit aloitettiin uusista myyntiluvan saaneista syöpälääkkeistä ja ATMP (Advanced Therapy Medicinal Products) valmisteista. Ensimmäisten yhteiseurooppalaisten kliinisten arviointiraporttien odotetaan valmistuvan v. 2026 keväällä, joiden pohjalta tehdään kansallisia arviointeja ja suosituksia myös Fimeassa ja Palkossa. HTA-asetuksen toimeenpanon avuksi on perustettu yhteiseurooppalainen konsortio Belgian johdolla, jossa Palko on mukana. Konsortion toimintaan osallistuminen vaatii lisäkoulutusta ja –resursseja, toisaalta mahdolliset yhteisarviointiosallistumiset tuottaisivat rahoitusta jälkikäteen.

2.2.6 Mielenterveys, päihteet ja kipu -jaosto

Jaostolle ei ole annettu uusia suosituksia valmisteltavaksi vuodelle 2026.

2.2.7 Plastiikkakirurgian jaosto

Plastiikkakirurgian jaostossa on valmisteltavana neljän plastiikkakirurgista leikkaushoitoa edellyttävän terveysongelman suosituskokonaisuus. Arvioitavat menetelmät ovat rintojen pienennysleikkaus, lihavuuskirurgian jälkeisten runsaiden ihopoimujen kirurginen poisto, lipedeeman hoito ja vatsalihasten erkauman kirurginen korjaus. Kunkin terveysongelman kohdalla on tarkoitus määritellä lääketieteellisesti perustellun hoidon rajaukset, jolloin leikkaushoito kuuluu julkiseen terveydenhuollon palveluvalikoimaan. Työ on alkanut vuonna 2022, mutta se keskeytyi noin vuodeksi kesällä 2023. Suositusvalmistelu on käynnistynyt uudelleen elokuussa 2024 kookkaiden rintojen lääketieteellisesti perustellun kirurgisen hoidon (reduktioplastia) koskevan suosituksen valmiste-

lulla. Suositusten valmistelua jatketaan vuonna 2026. Ensimmäisen suosituksen on suunniteltu valmistuvan vuoden 2026 aikana. Myös kolmen muun suosituksen toteuteusta on valmisteltu ja työ etenee vuoden 2026 aikana.

2.2.8 Seulontojen arvioinnin jaosto

Palveluvalikoimaneuvosto sai tammikuussa 2025 toimeksiannon sosiaali- ja terveysministeriöltä (STM) seulontojen arvioimiseksi. Neuvosto päätti kokouksessaan 6.2.2025 perustaa seulontajaoston tätä tehtävää varten. Tehtävänä on arvioida STM:n erillisillä pyynnöillä seulontamenetelmiä ja antaa seulontaohjelmien arviointiin perustuvia lausuntoja seulontojen mahdolliseksi sisällyttämiseksi valtakunnalliseen seulontaohjelmaan. Arvioinnin pohjalta STM tekee päätöksen.

Seulontajaosto jatkaa vuonna 2025 aloittamaansa vastasyntyneen aineenvaihduntataudin (SMA-tauti) seulonnan arviointia, joka toteutetaan HTA Core Model -mukaisena laajana arviointina. Tavoitteena on saada arviointi valmiiksi 30.6.2026 mennessä. SMA-taudin seulonnan arviointi toimii pilottina seulontojen arviointimallille, jossa määritellään arvioinnin prosessi ja toimintamalli. Tätä työtä jatketaan vuonna 2026.

Vuonna 2026 seulontajaosto valmistautuu uusien arviointien aloittamiseen. Palko sai STM:ltä joulukuussa 2025 kaksi valtakunnalliseen seulontaohjelmaan liittyvää arvioinnin toimeksiantoa: raskaana olevien seulonnan kromosomipoikkeavuuksien seulontamenetelmä NIPT (non invasive prenatal test) ja rintasyövän seulonnan kohderyhmien laajentaminen.

Seulontajaosto valmistautuu myös uudenlaisten seulontojen toimeksiantoihin. Toimeksiannot huomioiden seulontajaosto valmistautuu tulevan toimikauden kokoonpanon suunnitteluun.

2.2.9 Vuonna 2026 käynnistyvät uudet jaostot

Palveluvalikoimaneuvoston uudelle toimikaudelle asetetaan jaostot toimikauden alussa. Neuvosto voi myös toimikauden kuluessa asettaa uusia jaostoja

suositusten valmistelua varten. Neuvosto voi asettaa uusia jaostoja myös suositusten päivittämistä varten riippuen päivittämiseen liittyvistä tarpeista ja laajuudesta. Tulevan neuvoston toimikauden aikana tulee käyttöön esimerkiksi uusi ICD-11 tautiluokitus, joka voi johtaa tarpeeseen päivittää joitakin Palkon suosituksia.

2.3 Verkostot, sidosryhmät ja viestintä

2.3.1 Asiantuntijaverkosto

Palveluvalikoimaneuvosto kokoaa asiantuntijoiden verkoston, joka osallistuu palveluvalikoiman määrittelyyn. Tarvittaessa asiantuntijoiden verkostoa täydennetään neuvoston toimikauden aikana. Tarve määräytyy neuvoston käsittelyyn tulevien aiheiden ja perustettujen jaostojen toiminnan mukaan. Asiantuntijoiden luettelo on nähtävillä palveluvalikoimaneuvoston kotisivuilla.

2.3.2 Kansainvälinen yhteistyö

Palkon sihteeristö osallistuu EU:n säteilyturvallisuusedirektiivin kansalliseen toimeenpanoon erityisesti kuvantamiskriteerien ja radioaktiivisten lääkkeiden suositusten valmistelussa. Osana Euroopan komission Preparatory Joint Action -hanketta (PrISMA), joka jatkuu AURORad yJoint Action –hankkeena. Palko valmistautuu kehittämään kansallisia kuvantamisen kriteerejä kansainvälisessä yhteistyössä ja edistämään yhteiseurooppalaista linjausta oireettomien henkilöiden ionisoivalle säteilylle altistavien tutkimusten oikeutuksen kriteereistä. Lisäksi Palko osallistuu hankkeeseen, jossa pyritään yhdenmukaistamaan radioaktiivisten lääkkeiden arviointia ja vahvistamaan yhteistyötä erityisesti muun kuin kliinisen arvioinnin osalta.

Kansainvälisessä toiminnassa huomioidaan myös EU:n HTA-asetuksen mukaiset vaatimukset, jotka koskevat kansallisten lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden arviointiprosessien kehittämistä. EU:n HTA-asetuksen toimeenpano on alkanut vuoden 2025 tammikuussa. Palkon sihteeristö osallistuu EU:n HTA toimijoiden konsortioon, joka tuottaa yhteistyössä lääkkeiden ja lääkinnällisten

laitteiden kliinisiä arviointeja. Konsortion toimintaan osallistuminen vaatii lisäkoulutusta ja –resursseja.

Lisäksi Palko osallistuu ja tiivistää yhteistyötä pohjoismaisten HTA-verkostojen toimijoiden (Nordic HTA network, WGEMA Health Economics alaryhmä, HTAR-toimijoiden ryhmä ja Decision Makers Forum) kanssa.

2.3.3 Seminaarit ja sidosryhmätapaamiset

Palko järjestää avoimia seminaareja ja sidosryhmätapaamisia sekä sisäisiä Palkolle ja sen jaostoille kohdennettuja seminaareja. Sidosryhmille suunnattujen webinaarien ja tiedotustilaisuuksien järjestelyjä jatketaan. Suositusten ja kriteerien julkaisun jälkeistä tiedottamista kehitetään.

Palkon sihteeristö osallistuu seminaareihin ja kongresseihin, jotka liittyvät palveluvalikoimaneuvoston tehtäväalueeseen.

2.3.4 Viestintä

Palveluvalikoimaneuvoston suositukset, kriteerit, lausunnot ja muut kannanotot perusteluineen julkaistaan kotisivuilla www.palveluvalikoima.fi. Ennen suositusten lopullista hyväksymistä suositusluonnos julkaistaan otakantaa.fi -palvelussa julkista kommentointia varten. Palvelussa saaduista kommenteista tehdään yhteenveto, joka julkaistaan yhdessä suosituksen kanssa. Kuvantamisen kriteerit julkaistaan www.lausuntopalvelu.fi -sivustolla. Lausunnoista tehdään yhteenveto, joka julkaistaan osana valmistelumuistiota.

Palkon sihteeristö esittelee Palkon toimintaa eri terveydenhuollon sektoreille käyttäen siihen parhaiten soveltuvia ja resurssit huomioivia menetelmiä kuten luennot, pääkirjoitukset ja puheenvuorot Palkon nettisivuilla sekä yleiset tiedotustilaisuudet joko etänä, hybridinä tai läsnäolotilaisuuksina.

Palkon suositukset siirretään Terveysporttiin ja indeksoidaan Lääkärin tietokantaan. Tämä parantaa niiden saavutettavuutta.

Palkon ja jaostojen jäsenet viestivät omissa organisaatioissaan Palkon toiminnasta ja vastaavat omalta osaltaan suositusten käyttöönotosta.

2.3.5 Muu toiminta

Palveluvalikoimaneuvoston jäsenet ja sihteeristö osallistuvat asiantuntijoina Suomen julkisesti rahoitetusta terveydenhuollon palveluvalikoimasta käytävään keskusteluun. Palko seuraa seuraava muiden EU-maiden toimintaa palveluvalikoimiensa määrittelyssä.

2.4 Toiminnan kehittäminen

2.4.1 Palkon suositusvalmistelun kehittäminen

Palkon suositusvalmisteluprosessien kehittämistä jatketaan. Prosessikuvaukset uudistetaan, jotta ne tukevat suositusvalmistelua ja informoivat myös ulkoisia sidosryhmiä paremmin. EU:n HTA-asetuksen vaatimukset ja kansalliset tarpeet huomioidaan osana prosessien kehittämistä.

Lääkejaostossa on aloitettu useita kehittämisprojekteja v. 2024-2025, joita jatketaan vuonna 2026. Näitä ovat mm. lääkkeiden indikaatiolaajennusten arviointi- ja suositus pilotti. Lisäksi hintaneuvotteluiden toteuttamista suositusvalmistelun aikana on kehitetty ja työ jatkuu v. 2026.

Terveydenhuollon menetelmien arvioinnin ja päätöksenteon organisoitumismallit-selvityshankkeen havaintoja ja ehdotuksia pyritään edistämään ja osalltetaan toimeenpanemaan siltä osin, kun ne eivät edellytä säädösmuutoksia.

2.4.2 Tiedon hyödyntäminen ja suositusten vaikuttavuuden seuranta

Suosituksen tietopohjan arviontiin ja hankintaan (mm. näytönsynteesi, taloudellinen arviointi) Palko voi käyttää ostopalveluja. Suosituksen valmisteluprosesseissa on myös tarkoitus kehittää ja laajentaa systemaattisemmin kansallisten rekistereiden ja tietokantojen hyödyntämistä.

Pidemmän aikavälin kehittämistavoite jatkuen useamman vuoden ajalle, on suositusten implementoitumisen ja suositeltujen menetelmien vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden seuranta, jota pyritään kehittämään osana vaikuttavuuden tietopohjan kehittämistä use-case tyypeisinä pilotteina. Näillä toiminnoilla pyritään vahvistamaan suositusten käytännön vaikuttavuutta ja hyötyjen todentamista.

2.4.3 Internetsivujen päivittäminen

Palkon kotisivujen uudistaminen aloitettiin vuonna 2025 ja se jatkuu vielä vuonna 2026. Sivut uudistetaan käyttäjäystävällisemmiksi ja samalla korjataan havaitut saavutettavuuspuutteet. Rakenteeseen sisällytetään päivitetty prosessikuvaukset, samalla toteutetaan suositus- ja kriteerivalmistelua ohjaavan käsikirjan rakenteen päivittäminen. Hakutoimintoja parannetaan, jotta suositukset ja tiedot ovat helposti löydettävissä.

2.4.4 Koulutuksen kehittäminen

Palkon jäsenille, asiantuntijoille ja jaostojen edustajille tarjottavien koulutusten sisältöä päivitetään vastaamaan Palkon käsikirjassa kuvattuja arviointiperiaatteita ja prosesseja. Koulutusten painopisteinä ovat terveydenhuollon menetelmien arvioinnin (HTA) viitekehys ja arviointiperiaatteiden ja -kriteerien soveltaminen suositusten ja kriteerien valmistelussa sekä osallistujien osaamisen kehittäminen. Näin varmistetaan, että kaikki toimijat tuntevat suositusten ja kriteerien valmistelun perusteet ja työkalut.

2.5 Talous

Neuvoston toimintamääräraha vuonna 2026 on noin 500 000 euroa. Merkittävimmät menoerät ovat kirjallisuuskatsausten hankinnat neuvoston suositusten perustaksi sekä neuvoston ja sen jaostojen kokouksiin liittyvät kustannukset. Määräraha ei sisällä päätoimisen sihteeristön palkkauskustannuksia.

